

Eve Koha

ICOM GLASSi aastakonverents "Klaasimuuseumid ja -kollektsioonid Venemaal."

24. 09 - 29. 09. 2018 St. Peterburi, Venemaa

2018. aasta ICOM GLASSi aastakonverents oli korraldatud koostöös Riikliku Ermitaaži Muuseumiga St. Peterburis. Konverentsi programmis oli tugev rõhuasetus suurepärastele Ermitaaži muuseumi kogudele, kuid hõlmas ka tähtsaid klaasikogusid nii Peterburi linnas kui selle lähiümbruses. See oli esimene kord, kui ICOM GLASSi aastakonverents toimus Vene Föderatsioonis. Osavõtjaid oli 74 ja 18-st riigist.

Kahepäevane loengute programm toimus Riikliku Ermitaaži Teatris, mis algas Riikliku Ermitaaži Muuseumi peadirektori Mihhail Piotrovski ja ICOM GLASSi esimehe Reino Liefkes'i tervituskõnedega.

Mihhail Piotrovski (laua taga, vasakul) ja Reino Liefkes

Esimene ettekannete päev oli pühendatud Vene klaasi ajaloole ja sealse klaasikunsti arengule. Loengutes tutvustati klaasimuuseumide ja -kollektsioonide, räägiti nende praegusest olukorrast ja tutvustati klaasi kollektsionäre. Ettekanded olid ka klaasikunstnikest, kes on erinevatel ajaperioodidel töötanud klaasitehastes Venemaal. Jelena Vlassova (Jelagini saare klaasimuuseumi kuraator) ettekandes mainiti ka eesti klaasikunstnikke Helle Põldu ja Leida Jürgenit, kes olid tollase Leningradi Kunstilise Klaasi Tehase silmapaistvad klaasikunstnikud ja mõjutasid kogu selle tehase toodangu kujundamist.

Samuti käsitleti ettekannetes vene klaasi kollektsioonide teadusuuringuid ja probleeme klaasi konserveerimisest-restaureerimisest.

Teine ettekannete päev oli pühendatud klaasimuuseumide kollektsioonide, -näituste ja -teadusuuringute tänasele päevale.

Karin Rühl (Frauenau Klaasimuuseumist) oma huvitavas ettekandes endiste nõukogude klaasikunstnike kontaktidest lääne klaasikogukonnaga *Glasnosti* algusaastatel, näitas ka eesti klaasikunstniku Ivo Lille tööd "Murtud torn". Selle tööga esines Ivo Lill 1995. a. toimunud 5ndal Frauenau Klaasisümposiumil.

Huvitav oli Hidatoshi Namiki ja Yasuko Fujii (Tokio Kunstiakadeemiast) ettekanne lehtkulla kasutamise tehnoloogia uuringutest hellenistlikel kuldklaasidel Riikliku Ermitaaži Muuseumi kogus olevate museaalide näitel.

Päev lõppes klaasinäituse "Klaas, mida imetletakse.... 16. - 19. saj. klaasikunsti teosed Riikliku Ermitaaži Muuseumi klaasikogust" avamisega.

Lauakaunistus (detail). Värvusetas klaas, portselan; lõige, poleerimine, vormivalu.
18. saj. Veneetsia. A. Botkina kogust

Eksponeeritud oli erilisi ja isegi kurioossetena näivaid teoseid.

Kolmandal päeval toimus tutvumine Riikliku Ermitaaži Muuseumi erinevate klaasikogudega. Giidid tutvustasid väga rikkalikku antiik- ja idamaade klaasikollektsioone muuseumi püsiekspositsioonis ja vene ja euroopa ajaloolist ja tänapäevast klaasikollektsiooni eraldi fondides.

Konverentsi neljas päev algas Peterburi Riikliku Stieglitzi nimelise Kunsti- ja Disainiakadeemia Muuseumi külastamisega ja tutvumine sealse klaasi- ja keraamika osakonna, selle metoodilise fondi ja töökodadega. Ülatavalt suur osa õppetöös on seal ajalooliste klaasiteoste koopiade valmistamisel.

Katsetused ajaloolise klaasist diatreedi valmistamisest

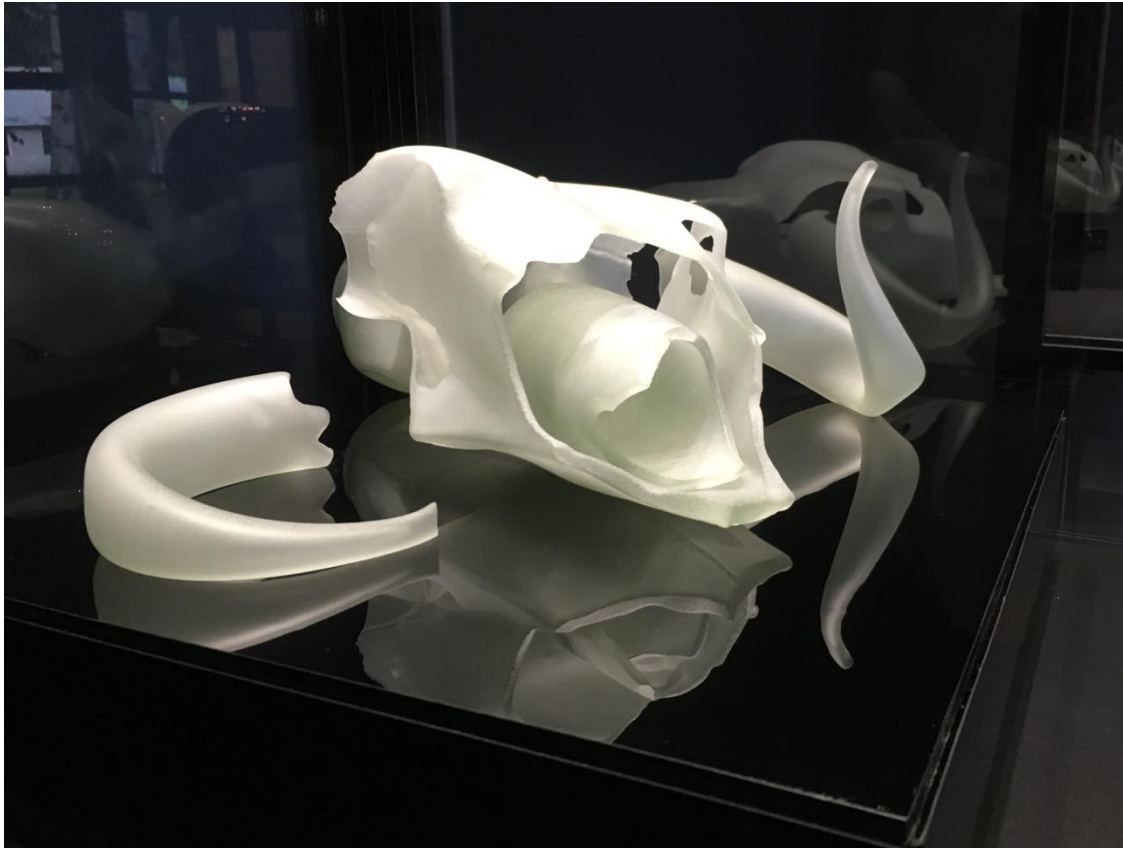
Õppejõud ja klaasikunstnik Igor Tomski andis ülevaate sealsest õpetamissüsteemist. Personali koosseis võrreldes Eesti Kunstikadeemiaga on mitu korda suurem. Oluline õpetamisel on põhjalike käeliste oskuste omandamisel.

Seejärel suundusime Vene Muuseumisse, kus tutvusime giidi vahendusel sealse ekspositsiooniga. Vene Muuseumi püsiekspositsioonis on eksponeeritud ka eesti klaasikunstnike Leida Jürgeni ja Helle Põllu klaasikunsti teosed.

Helle Põld, "BAM" . Kristall, lõige, Vene Muuseum

Konverentsi viiendal päeval tutvusime Keiserliku Portselanivabriku Muuseumi põhiekspositsiooniga, kus paelus kollektsioon Kazimir Malevitši ja Nikolai Sujetini suprematistlikult kujundatud ja maalitud portselanist. Külastasime ka muuseumi klaasifondi, mis on rikas juugendklaasi poolest. Peale lõunat suundusime Jelagini saarel asuvasse klaasimuuseumisse, kus muuseumi kuraator Jelena Vlassova tegi ettekande tänapäeva vene klaasikunstist muuseumi kollektsiooni põhjal ja tutvustas kogu ekspositsiooni ja muuseumi töötamise põhimõtteid.

Igor Tamski . „Rekonstruktsioon“, 1991. Klaas, puhutud, liivsöövitus. Jelagini saare klaasimuuseumis just avatud uues tänapäevase klaasi ekspositsioonis

Selles muuseumis on suurim eesti klaasikunstnike Leida Jürgei ja Helle Põllu teoste kollektsioon. Muuseumi lähedal asuvas hoones alustas just tööd klaasipuhumisstudio, kus toimus klaasipuhumise meeleolukas demonstratsioon Kunsti- ja Disainiakadeemia vastsete lõpetajate poolt.

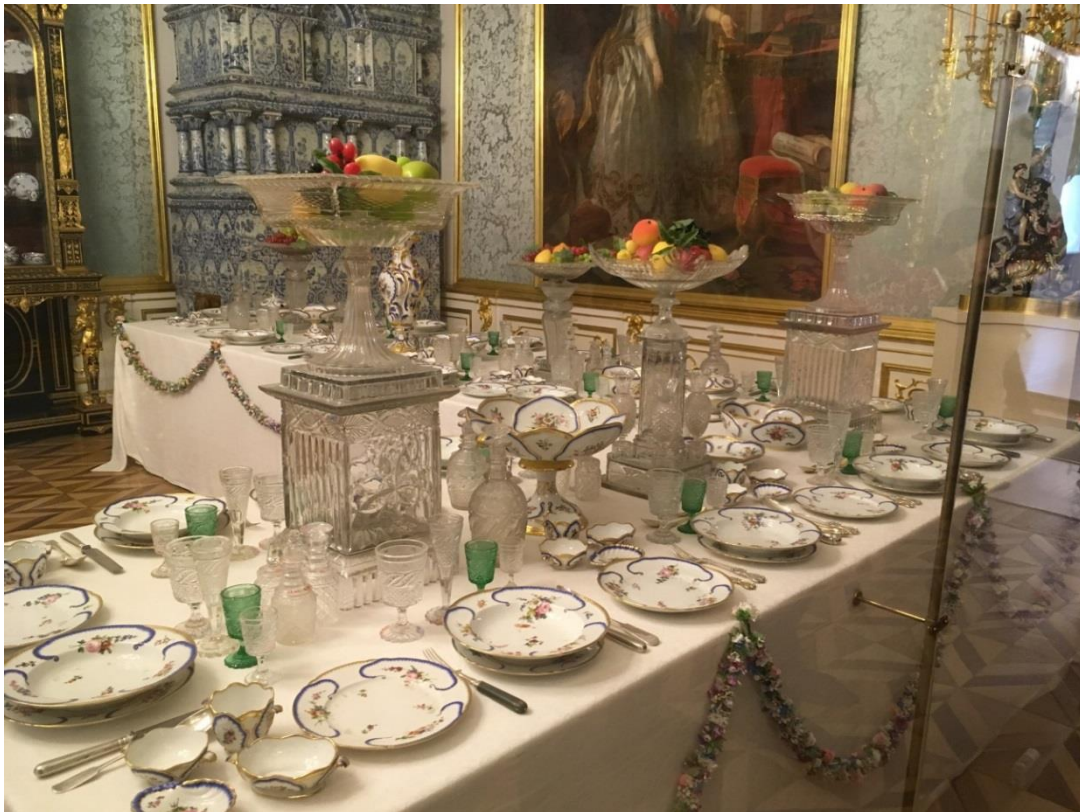

Sealsete tehnoloogide poolt ehitatud puhumisahi ratastel tarbis 10 KW elektrit. Ahi koosnes puhumiskambrist, piibusoojendusest ahju keskosas ja väikesest lõõmutusahjust ahju alaosas (foto vasakul). Ahju potti (foto paremal) mahtus puhutavat klaasi 15 kg

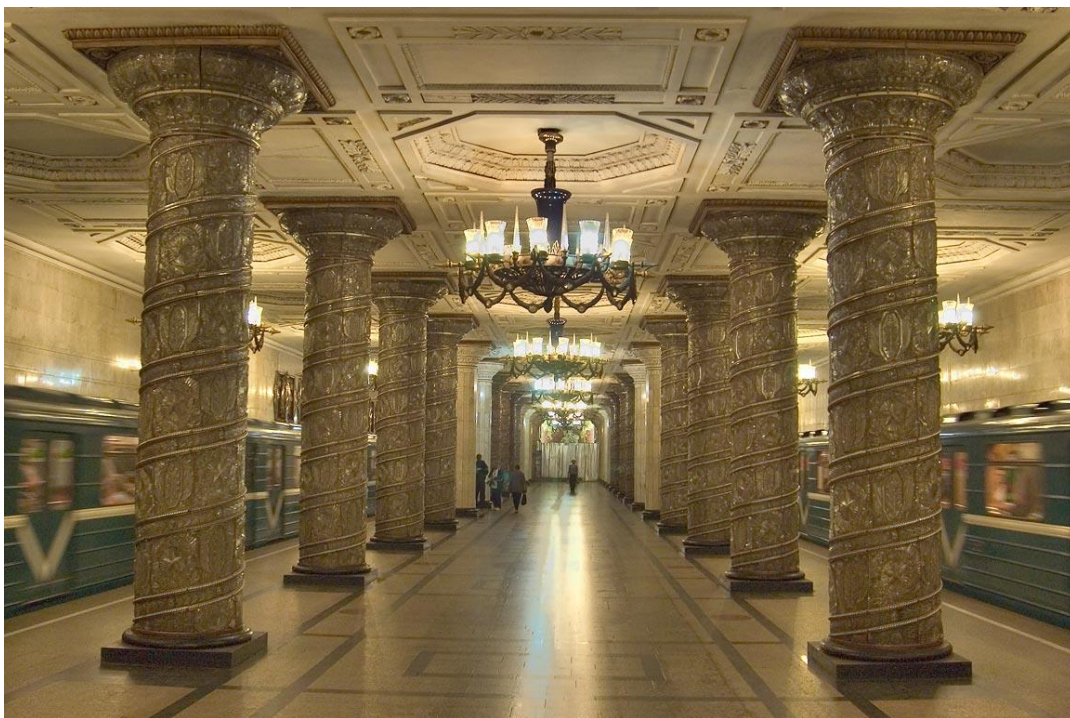

Demonstratsiooni käigus valmis ajaloolise kannu koopia

Konverentsi viimasel päeval külastasime Peterhofi parki ja Suurt paleed, *Monplaisir'*i paleed ja Saunakompleksi .
Suure palee nii baroksetes kui klassitsistlikus stiilis lauakatetes kasutatud klaas oli muljetavaldav.

Konverents lõppes Avtovo metroojaamas, kus imetlesime Fjodor Entelise kujundatud klaassambaid.

http://www.asergeev.com/pictures/k/Avtovo_metro.htm (20.09.2018)

Kogu konverents oma tiheda ja intensiivse programmiga oli väga mõjus. Lisaks oli tore isiklike kontaktide sõlmimine konverentsil osalenutega. Kuna olen esimest aastat ICOM GLASSi liige –oli oluline tutvavaks saada.